

Vejledning til ansøgning om erstatning

Baggrund:

Det var ikke alle, der kunne få erstatning. Derfor skrev Centrankontoret denne vejledning, der forklarer, hvem der kan søge erstatning, og hvad man kan få erstatning for.

Opgaver:

- Hvem får ikke erstatning i forbindelse med sygdom og død? (Se s. 2)
- Ifølge vejledningen kan man få erstatning i forbindelse med frihedsberøvelse – dvs. hvis man fx har været i kz-lejr eller siddet i fængsel under krigen. Hvilke problemer tror du, der kan opstå efter, man har været berøvet sin frihed? Hvorfor får man erstatning for det? (Se s. 2)
- Hvilken type mistede ting kan man få erstatning for, og hvilke kan man ikke? (Se s. 3)
- Hvem kan få erstatning for mistede ting? Hvem kan ikke? (Se s. 3)

VEJLEDNING ved Fremsættelse af Krav om Erstatning

i Henhold til Lov Nr. 475 af 1. Oktober 1945
om Erstatning til Besættelsestidens Ofre

Lovens Afsnit 1:

Erstatning i Anledning af Sygdom, Invaliditet og Død

A. Berettiget til Erstatning for Sygdom og Invaliditet efter Reglerne i dette Afsnit er danske Statsborgere, der i Tiden 9. April 1940 til Krigstilstandens Ophør har pådraget sig Skade eller Sygdom, hvorved Erhvervsvevnen er midlertidigt eller vedvarende forringet som Følge af Krigshandlinger eller krigslignende Handlinger her i Landet, herunder som Følge af de af Besættelsesmagten foretagne Eftersøgninger, Fængslinger, Interneringer og Deportationer.

B. Berettiget til Dødserstatning er efterladte efter danske Statsborgere, der har mistet Livet under de foran under A.

nævnte Omstændigheder. Ved efterladte forstås, Enker (Enkemænd) og Børn eller, hvis sødanne ikke findes, andre nærtstående, hvem afdøde forsørgede eller til hvis Forsørgelse han mere varigt ydede eller under normale Forhold vilde have ydet væsentligt Bidrag.

C. Erstatning i Henhold til nærværende Afsnit kan ikke ydes, forsaavidt Skades- eller Sygdomstilfældet eller Dødsfaldet er indtrådt som Følge af Tjeneste eller Arbejde for den tyske Besættelsesmagt.

Lovens Afsnit 2:

Tildeling af Hædersgaver

Hædersgaver kan ikke søges, men tillægges de dertil berettigede i Forbindelse med Erstatning i Henhold til Afsnit 1

for Sygdom, Invaliditet og Død efter nærmere i Loven fastsatte Regler.

Lovens Afsnit 3:

Godtgørelse for Lidelse og Tort i Anledning af Frihedsberøvelse m. v.

A. Berettiget til Erstatning efter dette Afsnit er, danske Statsborgere som efter deres 18. Aar

a) under Besættelsen enten i Medfør af Loven om Forbud mod kommunistiske Foreninger og mod kommunistisk Virksomhed eller som Følge af deres Virksomhed til Fordel for Frihedsbevægelsen har været underkastet Frihedsberøvelse af danske Myndigheder af politiske Hensyn til tyske eller dermed ligestillede Interesser, eller

b) paa Grund af Virksomhed her i Landet til Fordel for Frihedsbevægelsen, paa Grund af Medlemskab i eller Tilknøytning til det kommunistiske Parti, eller iøvrigt af nationale eller politiske Grunde eller paa Grund af deres Afstamning eller paa Grund af Tjenesteforhold til det danske Polit i eller Grensegendærneri af den tyske Besættelsesmagt har været underkastet Frihedsberøvelse i Danmark eller er blevet deporteret til Fængsel, Koncentrations- eller Arbejdslej i Ud-

landet, forsaavidt pågældende ved Frihedsberøvelsen opholdt sig her i Landet.

B. For Frihedsberøvelse her i Landet ydes kun Erstatning forsaavidt Frihedsberøvelsen har været 2 Maanedes talt, medmindre pågældende har været udsat for Mishandling eller Tortur af alvorligere Karakter, i hvilket Tilfælde der, ligesom naar Deportation har fundet Sted, ikke er fastsat nogen Minimumsgrense for Frihedsberøvelsens Varighed.

C. Naar særlige Omstændigheder taler derfor, vil der uden for de under A. og B. nævnte Tilfælde kunne ydes Godtgørelse for den Lidelse og Tort, der har været forbundet med en af danske Myndigheder eller den tyske Besættelsesmagt eller af de med denne samarbejdende Korps af Hensyn til tyske eller dermed ligestillede Interesser iøvraat Frihedsberøvelse.

Lovens Afsnit 4: Erstatning af Tingskade

A. Der kan ydes Erstatning for Skade paa fast Ejendom eller Skade paa eller Tab af privat Indbo eller andet Løse (herunder Skibe), der siden 9. April 1940 er påført danske Statsborgere

a) ved Deltagelse i Frihedsbevægelsen her i Landet eller b) ved Gengældelsesaktioner foretaget af Besættelsesmagten eller af de med denne samarbejdende Korps, Organisationer eller Enkeltpersoner her i Landet som Følge af de pågældendes Deltagelse i Frihedsbevægelsen eller

c) under eller som Følge af Efterøgning, Fængsling, Internering eller Deportering iøvrigt paa Grund af de pågældendes Deltagelse i Frihedsbevægelsen her i Landet eller paa Grund af deres Medlemskab i eller Tilknnytning til det kommunistiske Parti.

B. Der ydes Erstatning for Tab af Gangtøj, Ure, Fyldepenne og andre personlige Effekter mistet under Fængsling eller Transport til eller fra eller Ophold i Koncentrations- eller Arbejdslejre i et saadant Omfang, at den samlede Erstatning fra Krigsforsikringen og Staten ikke i det enkelte Tilfælde kommer til at overstige 1000 Kr.

C. For Tab af personlige Effekter, der er påført danske Statsborgere efter 9. April 1940 under Fængsling her i Landet eller senere Deportation, som har haft sin Aarsag i nationale eller politiske Hensyn eller i vedkommendes Afstamning ydes Erstatning som under B.

D. Tab af rede Penge, Værdipapirer, Smykker erstattes ikke.

Lovens Afsnit 5: Støtte til Paabegyndelse eller Fortsættelse af Virksomhed eller Uddannelse samt til Genoprettelse af særlige Tab

A. Til danske Statsborgere, der siden 9. April 1940 paa Grund af Deltagelse i Frihedsbevægelsen her i Landet eller Medlemskab i eller Tilknnytning til det kommunistiske Parti eller iøvrigt som Følge af Overgreb eller Forfølgelse foretaget af Besættelsesmagten eller de med denne samarbejdende Korps m. v. her i Landet har mistet eller har maattet forlade deres Erhverv eller har maattet udsætte deres Uddannelse uden selv at være i Stand til at bære den herved

forvoldte Skade, kan der, naar Omstændighederne taler derfor, ydes Støtte til Paabegyndelse eller Fortsættelse af en Virksomhed eller Uddannelse.

B. Under tilsvarende Omstændigheder kan der ydes Støtte for at afhjælpe Følger af følelige økonomiske Tab, der er lidt ved de i A. omhandlede Forhold.

C. Den i A. og B. omhandlede Støtte, der kan ydes i Form af Tilskud eller rentefrit Lån, kan ikke overstige 5000 Kr.

Bemærkninger:

1. I ganske særlige Tilfælde kan der af det til Lovens Administration nedsatte Erstatningsraad dispenseres fra Bestemelsen om dansk-Indførsel.

2. Personer, der under Besættelsen har udvist en national uværdig Optræden eller efterladte efter saadanne Personer er afskåret fra at modtage Erstatning efter denne Lov.

3. Forsaavidt angaar Personer eller efterladte efter Personer, der staar eller har staet i Tjenesteforhold til Politiet eller

Grænsegendarmeriet, skal Begøring om Erstatning i Henhold til Afsnit 1 og 3 indgives til vedkommende Politimester henholdsvis Grænsegendarmeriets Kontor i Graasten; andre Krav om Erstatning fremsendes til Kontorerne for særlige Anliggender, for Storkebenhavn til Centalkontoret.

4. Alle Krav om Erstatning skal være fremsat inden 1. Februar 1946; forsaavidt pågældende ved Lovens Ikrafttræden 1. November 1945 opholdt sig i Udlandet dog inden 1. Maj 1946.

Opgave:

Nu skal du bruge din historie om din opdigtede person. Undersøg ved hjælp af vejledningen, hvad din person kan få erstatning for.

